

забезпечення загалом, набувають ще спеціального правового статусу внутрішньо переміщеної особи зокрема.

Враховуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що в науці права соціального забезпечення виник новий суб'єкт – внутрішньо переміщена особа. Новостворена законодавча база з питань соціального захисту внутрішньо переміщених осіб не є досконалою та потребує доопрацювання. На нашу думку, для якісного удосконалення правового регулювання статусу ВПО та їх соціального захисту, повинна бути комплексна взаємодія як науки та законодавця, так і органів спеціальної компетенції з волонтерськими та міжнародними організаціями.

Література

1. Руководящие принципы по вопросу перемещения лиц внутри страны / Экономический и социальный Совет ООН (ЭКОСОС) от 22 июля 1998 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/internal_displacement_principles.shtml

2. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20 листопада 2014 р. № 1706 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>

УДК 347.62

Белуга Ю. М., старший викладач,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВА ПРИРОДА ШЛЮБНОГО ДОГОВОРУ

Соціально-економічний розвиток в українському суспільстві, еволюція сімейних відносин та ставлення до шлюбу цілком об'єктивно і закономірно зумовлюють необхідність існування інституту шлюбного договору в сімейному законодавстві України. Уведення договірного режиму майна подружжя не лише сприяє впорядкуванню майнових відносин, а й дозволяє поліпшувати взаємні довірчі відносини між ними.

Шлюбний договір – найновіший в Україні вид договорів. І це, звісно, викликає необхідність дослідження його змісту, елементів та місця в системі договорів. У зв'язку з цим, постає питання про його правову природу.

На думку Ю. С. Червоного, шлюбний договір є сімейно-правовим договором, оскільки його суб'єктами є лише подружжя [1, с. 75]. Але загальна теорія договірних прав щодо подружніх договорів поки що практично не розроблена. Недостатнім є уявлення про їх сутність та відмінність від цивільно-правових договорів, класифікацію, форму, умови і наслідки їх недійсності та інші критерії. Відсутність загальних теоретичних розробок з цього питання значно ускладнює вивчення

інституту шлюбного контракту.

За своєю юридичною природою і правовими наслідками шлюбний договір має низку особливостей. Проте будь-яких положень, які б не вкладалися в конструкцію договору, шлюбний договір не має. Отже, до нього можна ставити ті ж самі вимоги, які висувають до інших договорів, тобто законність змісту, вільне волевиявлення сторін, належний суб'єктний склад, дотримання визначеної законом форми та ін. [2, с. 37].

Посилання ж деяких авторів на особливий суб'єктивний склад шлюбного договору не може заперечити притаманність йому певних цивілістичних ознак, адже в цивільному праві є чимало договорів з особливим суб'єктним складом (договори довічного утримання, договори за участі фізичних осіб – споживачів та ін.), що не виводить їх за межі цивільно-правового договору. Таким чином, шлюбний договір, відповідно до його правової природи, є особливим різновидом цивільного договору, специфіка якого полягає в тому, що за своїм суб'єктним складом, який визначається Сімейним кодексом України, водночас він є і сімейно-правовим, а предмет регулювання, основу якого становлять відносини власності, має переважно цивілістичні риси.

За своїм змістом шлюбний договір, як правило, не є однорідним (унітарним), а може містити елементи різних договорів і вважатися змішаним договором, що відповідає вимогам ч. 2 ст. 628 ЦК України.

Зважаючи на вищезазначене, на наш погляд, необхідно розглядати шлюбний договір як цивільно-правовий правочин, якому притаманні як загальні для будь-якого правочину, так і специфічні ознаки. Цей договір відрізняється особливим суб'єктним складом, змістом і предметом договору. Проте це не означає, що він має суттєво відрізнятися від інших видів договорів, навпаки, шлюбний договір має відповідати основним вимогам, що висуваються до цивільно-правових правочинів як за формою укладання, так і за змістом.

Укладання шлюбного договору надає можливість подружжю уникнути суперечок, що часто виникають не лише під час розірвання шлюбу, а й упродовж шлюбу. Шлюбний договір виступає особливим способом урегулювання наявних між подружжям майнових відносин або майнових відносин, що можуть виникнути в майбутньому, засобом захисту майнових прав подружжя, а також засобом здійснення майнових обов'язків.

Особливості шлюбного договору полягають як у порядку його укладення, так і в його змісті. Зокрема, укладення шлюбного договору є правом, а не обов'язком осіб; шлюбний договір відповідає загальним ознакам, що властиві цивільно-правовим правочинам у цілому; шлюбний договір укладається тільки в письмовій формі та підлягає обов'язковому нотаріальному посвідченню; шлюбний договір можуть укласти особи, які подали заяву про реєстрацію шлюбу до органів державної реєстрації актів

цивільного стану, а також особи, які перебувають у шлюбі; шлюбний договір регулює лише майнові відносини; умови шлюбного договору обмежені при встановленні чинним законодавством режимами власності на майно: особистої приватної, часткової, спільної сумісної; умови шлюбного договору не можуть ставити одного з подружжя в надзвичайно не вигідне матеріальне становище, а також не можуть обмежувати подружжя як власника у праві щодо розпорядження належним йому нерухомим чи рухомим майном.

Література

1. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. № 2947-III (в ред. від 04.08.2013) // *Голос України*. – 2002. – № 38.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV (в ред. від 19.04.2014) // *Голос України*. – 2003. – № 45.
3. Семейное право Украины / под общ. ред. Ю. С. Червоного. – К.: Правова єдність, 2009. – 634 с.
4. Жилинкова И. В. Правовой режим имущества членов семьи / И. В. Жилинкова. – Х.: Ксилон, 2003. – 398 с.

УДК 347.78 (043)

Белуга Ю. М., старший викладач,
Даценко Т. В., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМАТИКА ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ

В усьому світі інтелектуальна власність є об'єктом цивільного обороту [1]. Зростання значення інтелектуальної власності та насамперед її результатів у соціально-економічному розвитку будь-якого суспільства, а також зростання попиту на неї пов'язано не лише з появою позитивних чинників, але й на жаль, не меншою мірою, негативних. Адже інтелектуальна власність часто стає об'єктом неправомірних дій, зловживань, і тому потребує з боку держави не лише ефективної правової охорони, а й ефективно працюючих механізмів захисту. На сьогодні універсальної моделі, яка б забезпечувала належний рівень захисту прав інтелектуальної власності, у світі не існує. Таке становище можна пояснити низкою чинників. По-перше, відбувається стрімкий розвиток високих технологій, який впливає на швидкість та рівень створення об'єктів інтелектуальної власності, і законодавець просто не встигає закріпити належним чином нові вимоги, що висувують наявні суспільні відносини. По-друге, навіть за умови такого відстеження у стислі терміни існуюча процедура внесення змін до нормативно-правових актів займає